

(Блиц, 27.1.2010)

Патријарх српски Иринеј јуче је у Нишу изјавио да је сусрет са поглаваром Католичке цркве папом Бенедиктом XVI неопходан. „Можда је крајње време да дође до једног таквог сусрета, да једни другима кажемо шта имамо да кажемо. И да једни и други после могу да размисле о свему. Јер свака деоба није позитивна ствар. Та деоба између истока и запада траје вековима. Можда је време дошло да о том проблему приступимо на најозбиљнији начин. А како се може приступити ако нема разговора и контаката. Према томе, тај догађај и сусрет је неопходан да би почели да се решавају проблеми који су се толико наталожили да смо се много удаљили једни од других - вели српски патријарх.

Поглавар СПЦ најавио је да ће се његово устоличење у Пећкој патријаршији обавити 25. априла. Он је додао и да ће истог дана почети са радом архијерејски Сабор, чија ће се седница потом наставити у Београду.

- Надамо се да ће бити страних гостију. Да и они виде стање на Косову и да виде шта значи Пећ и Пећка патријаршија за Српску цркву и српски народ - изјавио је патријарх Иринеј на пријему код градоначелника Ниша Милоша Симоновића и председника Скупштине града Ниша Милета Илића.

Порука косовским Србима

Упитан шта би поручио Србима на Косову, патријарх је казао да „једина порука јесте да се моле Богу да им да храбрости, снаге и силе да издрже у том стању у којем се налазе, а које је крајње несигурно и тешко”.

- Они су постали мањина у сопственој земљи. А са друге стране, ми знамо шта је отприлике филозофија и психологија ислама. Они када су у мањем броју умеју да се понашају и да буду коректни. Када постану равни по броју, онда они већ дижу главу, а када постану надмоћни и супериорни, чине притисак или да се иселе или да се приђе

њима. То је филозофија ислама. Зато је јако тешко тим људима који живе несигурним животом - вели српски патријарх.

На питање репортера „Блица“ да ли ће се нешто променити у односу СПЦ према Македонској цркви, патријарх је оценио да постоји обострана жеља да се проблем реши и „рана зацели“.

- Ми смо најближи једни другима. Заједничке су нам историја и култура, језик је такође разумљив и једнима и другима. То што се до сада дешавало није нормално и ми смо увек чинили све да тај проблем превазиђемо. Они то нису довољно схватили. Сада схватају, али сада има један нови проблем. Постоји званична Македонска црква коју они не признају, а коју све друге цркве признају. Требаће сада напора и са њихове стране да међусобно реше тај проблем. Иначе, наша су врата отворена. На моје устоличење дошао је архиепископ македонски са једним митрополитом. Њихова је жеља, а и наша, да нађемо решење да ту рану зацелимо и да се и са те стране мало приближимо. Дакле, жеља наша постоји и са своје стране ћемо учинити, и ја као патријарх и цела Црква, да то питање буде на најцелисходнији начин решено - казао је поглавар СПЦ.

Он је оценио и да је садашња Црногорска црква „неозбиљна заједница коју, нажалост, држава подржава“, као и да уважава „малу подршку народа“.

Надао се да ће га трон мимоићи

Патријарх Иринеј признаје да је „доживео стрес“ када је цедуља са његовим именом извучена приликом апостолског жреба и да никада није ни помишљао да ће се једног дана наћи на челу Српске православне цркве.

- Не само када сам се замонашио, него и дан пре избора ми није то падало на памет. Када сам добио тај број гласова у Сабору, устао сам да се захвалим. Сабор је инсистирао на томе да се прихватим тог првог избора, али сам се надао да када буде жребање да ће ме та чаша мимоићи. Мислио сам тако зато што знам обавезе једног патријарха. Знам и видео сам како је патријарх Павле живео. Не знам да ли ћу ја моћи такав начин живота да живим као он што је живео. Када је он долазио у Ниш да исповеди Вучка Манојловића осуђеног на смрт, у Ниш је стигао возом. Узео је своју

ташну, извадио карту и дошао другом класом. И у повратку се опет вратио другом класом. То само може свети човек који се и душом и телом посветио својем позиву - каже патријарх Иринеј.

Као највећи црквени проблем који треба решавати патријарх Иринеј види окупљање и повезивање са Црквом и народом у дијаспори.

- Проблема има више, али један од чисто црквених проблема јесте да окупимо и да повежемо нашу дијаспору, Цркву, да је вежемо и да је што више зближимо. И да се осећају као народ који је услед прилика расељен, али припада народу српском, земљи Србији по својим коренима и да припада једној јединственој Цркви. Не само у свету него и код нас, јер имамо цркву у Црној Гори, имамо цркву у Босни и Херцеговини, цркву у Хрватској у Македонији... Трудићемо се да то остане простор целе наше Цркве, јединствене и уједињене - напоменуо је патријарх.

Патријарх је напоменуо да ће настојати да Ниш 2013. године буде централни град у прослави великог хришћанског јубилеја - 1.700 година од Миланског едикта. Патријарх, међутим, није могао да прецизира ко ће да га наследи на месту епископа Епархије нишке, рекавши да ће то да одлучи архијерејски Сабор. Поглавар СПЦ ће до маја, када се одржава седница Сабора, вршити функцију администратора Нишке епархије, након чега ће се одлучити, како је напоменуо, „ко ће заслужити Епархију нишку, једну од најугледнијих епархија у нашој Цркви”.

Патријарх Иринеј се сећа да је пуно ствари несвесно и сам примио од патријарха Павла јер је дуго година био поред њега.

- Знао сам га још из цивилства, пре него што се замонашио. Сви смо се ми дивили његовом животу. Е сада, колико смо били спремни да то применимо у нашем животу, то је друго питање. Он је живео скромним животом, пензија му је била врло мала јер није имао довољно стажа. Живео је и као епископ и као патријарх од своје пензије која није била више од 30.000 динара. Све оно што је добијао у Америци, ни динар за себе није искористио, већ је даривао оне којима је то потребно. Наравно, када је давао, умео је да цени да ли је неко могао то да заради својим радом. Није волео лењивце, пушаче, љубитеље алкохола и те није баш много помагао. То је био његов стил живота.

Он каже да је патријарх Павле живео једним „једноставним, људским и хришћанским животом” и да су му се сви свештеници дивили.

- Његова вредност, поред многих других људских вредности, била је то да он ништа није филозофирао. Он је говорио онако како је живео, управо како је веровао, и својом вером је опет проповедао. Он је успео да постигне пун склад речи и дела. Красила га је скромност као врлина. Био је врло скроман човек. Није патио од неких високоумних речи. Говорио је онако да би га сваки човек могао разумети. И био је врло логичан. Био је принципијелан. Код њега се није могло мешати добро и зло. Тиме је он створио мишљење о себи у народу. Дугим речима, народ је у њему видео себе - објашњава Иринеј.

Одговарајући на питања новинара, патријарх Иринеј је оценио да се полако ослобађамо духовне кризе, као и да се нада да ће ускоро почети да се смањује и економска криза. „Сматрам да се полако ослобађамо те духовне кризе и да се полако враћамо својим духовним коренима. Ту има много знакова, пре свега градња нових цркава, обнављања старих. Хвала Богу, имамо све више младог света у црквама. То је ипак један знак духовне обнове нашег народа”, каже он. Патријарх је рекао да нам времена нам нису баш много наклоњена, али да се нада да ово стање неће трајати довека, да ће та криза полако почети да се мења и да ће „бити бољих дана, више наде и срећнијег и лепшег живота него што тренутно јесте”.

- Али морамо бити благодарни и на овоме јер та криза која је присутна у свету није само код нас, а нисмо је много ни осетили јер смо дуго у кризама, али ћемо зато сигурно осетити сваки напредак у добру - додаје патријарх.

Српски патријарх је јуче пре подне примио и педесетак свештеника из Ниша, Лесковца, Пирота и околних места који су дошли да му честитају на избору.

- Стајали смо збуњени пред њим, а онда је он „отоплио” атмосферу речима: „Ајде, шта сте се укочили, ја сам онај стари”. Онда је са сваким попричао - каже за „Блиц” један од свештеника.

(Бранко Јаначковић)